

Løyve til undervassprenging og deponering av utsprengde massar i sjø - Kyrkjenes tømmerkai i Ullensvang kommune for Indre Hardanger Skogeigarlag.

Statsforvaltaren gir Indre Hardanger Skogeigarlag løyve med heimel i forureiningslova § 11. Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar i søknad av 31. mai 2024 og andre opplysningar som kom fram under sakshandsaminga. Løyvet gjeld frå dags dato og fram til anleggsarbeidet er avslutta.

Dersom de ønskjer endringar utover det som er opplyst i søknaden eller under sakshandsaminga og som kan ha miljømessig betydning, må de på førehånd avklare dette skrifteleg med Statsforvaltaren.

Dersom heile eller vesentlege delar av løyvet ikkje er teke i bruk innan to år skal de sende melding til Statsforvaltaren om forventa oppstart, status i prosjektet med beskriving av eventuelle endringar som endrar risiko for forureining og evt. behov for endra avbøtande tiltak . Statsforvaltaren vil då vurdere behov for eventuelle endringar i løyvet og om endring av løyvet krev ny søknadsrunde.

Data om verksemda

Bedrift	Indre Hardanger Skogeigarlag
Postadresse	Fjordavegen 4348, 5778 Utne
Kommune og fylke	Ullensvang, Vestland
Organisasjonsnummer/ eigm av	916 088 469 tilhøyrar 926 370 634

Statsforvaltaren sine referansar

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2024.0566.T	4618.0176.01	2024/4735

Løyve gitt første gong: 2. juli 2024	Endringsnummer:	Løyve sist endra:
Gunn Helen Henne senioringeniør	Magne Nesse senioringeniør	

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringar av	Punkt	Endringar

Innhold

1	Rammevilkår	4
1.1	Omfang	4
1.2	Varsel om oppstart.....	4
2	Generelle vilkår.....	4
2.1	Plikt til å redusere forureining så langt som mogeleg.....	4
2.2	Plikt til førebyggjande vedlikehald	4
2.3	Tiltak ved auka forureiningsfare.....	4
2.4	Miljørisikovurdering av anleggsarbeida	4
2.5	Ansvar	5
2.6	Erstatningsansvar	5
2.7	Kulturminne i sjø	5
2.8	Aktsemd ovanfor framande organismar	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.9	Sakshandsaming etter anna lovverk.....	5
3	Internkontroll, beredskapsplan og akutt forureining	5
3.1	Internkontroll	5
3.2	Beredskapsplan	6
3.3	Varsling om akutt forureining.....	6
4	Vilkår for utføring av tiltak i sjø	6
4.1	Generelt	6
4.2	Tidsavgrensning.....	6
4.3	Utføring av undervassprenging	6
4.4	Samarbeid med lokalt fiskarlag	6
5	Kontroll- og overvaking	7
5.1	Plan for kontroll og overvaking	7
6	Avfall	7
6.1	Generelle krav	7
6.2	Handtering av farleg avfall	7
6.3	Plast	8
7	Rapportering og dokumentasjon.....	8
	• Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.	8
8	Tilsyn	8

1 Rammevilkår

1.1 Omfang

Løyvet gjev vilkår for å redusere forureining og negativ påverknad til eit akseptabelt nivå frå anleggsarbeid i sjø ved gnr/bnr 251/20 i Ullensvang kommune.

Tiltaket i sjø omfattar undervassprenging/mudring av ca. 335 m³ massar over eit areal på ca. 260 m² og omplassering av desse massane på djupare vatn.

Statsforvaltaren legg til grunn at tiltaka skal gjennomførast som nemnt i søknad av 31. mai 2024 og tilleggsopplysningar i saka med mindre anna er avtala med Statsforvaltaren.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvaltaren skal varslast om oppstart av anleggsarbeidet seinast ei veke før anleggsarbeida startar. Det kan varslast med ein e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forureining så langt som mogeleg

All forureining frå verksemda, medrekna utslepp til luft og vatn, støy og avfall, er isolert sett uønskt. Sjølv om utsleppa vert haldne innanfor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere utsleppa sine, medrekna støy, så langt det er mogleg utan urimelege kostnader. Plikta omfattar også utslepp av komponentar som det ikkje er sett uttrykkelege grenser for gjennom vilkår i dette løyvet.

2.2 Plikt til førebyggjande vedlikehald

For å halde dei ordinære utsleppa på eit lågast mogleg nivå og for å unngå utilsikta utslepp, skal verksemda sørge for førebyggjande vedlikehald av utstyr som kan ha noko å seie for utsleppa. System og rutinar for vedlikehald av slikt utstyr skal vere dokumenterte.

2.3 Tiltak ved auka forureiningsfare

Dersom det oppstår fare for auka forureining skal verksemda så langt det er mogleg utan urimelege kostnader setje i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den auka forureiningsfaren. Om nødvendig må verksemda redusere eller innstille drifta.

Tiltakshavar skal så snart som mogeleg informere Statsforvaltaren om unormale tilhøve som har eller kan føre til vesentleg auka forureining eller forureiningsfare. Akutt forureining skal i tillegg varslast i samsvar med punkt 3.3.

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeida

Dette løyvets vilkår er basert på dei miljørisikovurderingane som er utførd i samband med søknad om løyve etter forureiningslova og dei forslag til avbøtande tiltak som er omsøkte for å redusere fare for forureining til eit akseptabelt nivå.

Verksemda plikter å ha oversikt over alle aktivitetar og forhold som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risiko. Ved endra forhold skal miljørisikovurderinga oppdaterast. Resultata skal vurderast opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderinga skal verksemda iverksette risikoreduserande tiltak. Både sannsyn- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderast. Tiltakshavar skal ha ein oppdatert plan over risikoreduserande tiltak, og sikre at tiltak herifrå vert innarbeida og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshavar er ansvarleg for å sikre og dokumentere at vilkåra i dette løyvet vert stetta. Tiltakshavar pliktar å ha oversikt over alle aktivitetar som kan medføre forureining og kunne gjere greie for risikoforhold. Tiltakshavar pliktar vidare å orientere vedkommande som skal gjennomføre tiltaka om de vilkår som gjelder, samt de restriksjonar som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Sjølv om løyve er gitt, pliktar den som forårsakar forureining eller annan type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelege erstatningsreglar.

2.7 Kulturminne i sjø

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum gjer merksam på at tiltakshavar pliktar å gje melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Tiltakshavar må i så fall ikkje starte opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresagnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

2.8 Sakshandsaming etter anna lovverk

Dette løyvet fritek ikkje for handsaming etter anna lovverk som er relevant i saka, til dømes hamne- og farvasslova og plan- og bygningslova.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forureining

3.1 Internkontroll

Tiltakshavar pliktar å etablere internkontroll for sin verksemd i medhald til internkontrollforskrifta¹. Internkontrollen skal blant anna sikre og dokumentere at tiltakshavar stettar krava i dette løyvet, forureiningslova, produktkontollova² og andre relevante forskrifter til desse lovene. Tiltakshavar plikter å halde internkontrollen oppdatert.

Når ein tiltakshavar som oppdragsgivar engasjerer oppdragstakar (entreprenør eller liknande) til å utføre oppgåver på tiltakshavars anlegg, skal oppdragsgivar sørge for at oppdragstakar er kjent med og har internkontrollsysteem i tråd med løyvets vilkår.

Tiltakshavar plikter alltid å ha oversikt over alle aktivitetar og forhold som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risiko. På basis av miljøriskikoanalyse skal tiltakshavar sette i verk miljøriskoreduserande tiltak.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

² Produktkontollova av 11.06.1979 nr 79

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlege skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påverknad av akutt forureining for si verksemد, jf. forureiningslova § 40. Beredskap skal stå i et rimeleg forhold til sannsyn for akutt forureining og omfanget av skadane og ulempene som kan inn treffen. Beredskapsplikta inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense verknaden av forureininga.

Tiltakshavar skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endra forhold skal beredskapsplanen oppdaterast. Beredskapsplanen skal være tilgjengeleg og kjent for dei som utfører arbeid der akutte hendingar i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forureining

Ved akutt forureining eller fare for akutt forureining som følge av tiltaket, skal den ansvarlege straks varsle på telefon 110, etter Forskrift om varsling av akutt forureining eller fare for akutt forureining fastsett av Miljøverndepartementet 9. juli 1992. Statsforvaltaren skal også varslast.

4 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

4.1 Generelt

Tiltaka i sjø skal utførast på ein måte som minimerer undervassstøy, spreiling av partiklar og plast. Det skal være rutinar for visuell observasjon av partikel- og plastspreiing og for oppsamling av eventuelle skyteleidningar. Dersom det oppstår utilsikta forureiningssituasjonar skal arbeidet stanses og korrigerande tiltak gjennomførast.

4.2 Tidsavgrensning

Undervassprenging om forflytning skal arbeida vert utførd i september for å unngå gyteperiode for torsk utanom skallskifteperioden for hummar

4.3 Utføring av undervassprenging

Sprenginga skal utførast som "kontrollert sprengning" med følgjande tiltak:

- Sprenging med forseinka tenning mellom kvar enkeltlading i salvane
- Fordemming av borehola
- Tilpassing av mengde og type sprengstoff og tal salvar for minst mogleg påverking på marint naturmangfold

4.4 Samarbeid med lokalt fiskarlag

Dialog med lokalt fiskarlag/Norges sildesalgsdag for å sikre at det ikkje er låssatt fisk på tidspunktet for sprenging

4.5 Aktsemd ovanfor framande organismar

Den framande arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allereie etablert fleire stader i landet. Dette er ein framand og uønskt art som formerer seg raskt og fører til store problem for marine miljø og næringar. Arten veks mellom anna på skrog, fortøyningar, brygger og anna som finst i sjøen. Vestland fylke har gjennom dei siste åra registrert ein auke i observasjonar av havnespy.

Havnespy er blant anna påvist ved kaier i Måløy, Florø, Gulen, Bergen, Askøy og Øygarden. Arten spreier seg via skipsfart, særleg inne i dei største hamnene som har vitjing av utanlandske skip. Arten kan også spreie seg til mindre hamner via småbåtar eller festa til tauverk, blåser og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvaltaren minner om aktsomheitsplikta i høve til forskrift om framande organismar § 18. Det står det at den som set i verk tiltak som kan føre til utilsikta spreiling av framande organismar i miljøet, skal oppdre aktsamt for å hindre at aktiviteten får uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Tiltakshavar skal ha kunnskap om risikoene aktiviteten inneber, kunnskap til å treffe førebyggjande tiltak og kunnskap til å raskt oppdage utilsikta spreiling av framande organismar. Mistanke om funn av havnespy [må meldast inn](#) og verifiserast av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy blir stadfesta, [skal observasjonen rapporterast til Artsdatabanken](#), og det må setjast i verk tiltak for å unngå vidare spreiling. Slike tiltak skal skje i samsvar med [rettleiing gitt av Sjøfartsdirektoratet](#).

5 Kontroll- og overvakning

5.1 Plan for kontroll og overvakning

Det skal utarbeidast ein kontroll- og overvakingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkeleg omfang til å avdekke spreiling av forureining frå tiltaket, medrekna kontroll med spreiling av partiklar og plast. Kontroll- og overvakingsplanen skal avdekke eventuelle negative påverknader på naturmiljøet frå anleggssarbeidet.

Kontroll- og overvakingsplanen skal sikre at vilkåra i løyvet vert stetta, og planen skal utarbeidast i tråd med tilrådingane gitt i Miljødirektoratet si rettleiar for handtering av sediment M-350/2015. Måleutstyr, metodar, gjennomføring og analysar skal følgje norsk standard.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Verksemda pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnader eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følgje av tiltaka. Særleg skal innhald av skadelege stoff i avfallet avgrensast mest mogeleg. Kystverket pliktar å sjå til at all handtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldande regler fastsett i eller i medhald av forureiningslova og avfallsforskrifta.

6.2 Handtering av farleg avfall

Verksemda skal handtere farleg avfall i tråd med avfallsforskrifta kapittel 11 om farleg avfall.

Farleg avfall som blir lagra i påvente av levering/henting skal lagrast slik måte at det ikkje fører til avrenning til grunn, overflatevatn eller avløpsnett. Lagra farleg avfall skal være merka og skal ikkje blandast saman med anna avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikra mot utedkommande.

Farleg avfall skal leverast videre til godkjend mottak eller behandlingsanlegg minst ein gang per år. Farleg avfall skal deklarerast på www.avfallsdeklarering.no.

6.3 Plast

Det skal gjerast tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomførast opprydding av plast og annet avfall undervegs og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggande områder. Rutinar for dette skal føreligge skriftleg. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggførast. Rutinar for overvakning og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvakingsplanen. Oppsamla avfall skal leverast til lovleg avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark³ M-1085 | 2018 kan nyttast som ein rettleier.

7 Rapportering og dokumentasjon

Det skal sendast inn sluttrapport frå arbeida innan 8 veker etter at anleggsarbeida er avslutta. Rapporten skal oppsummera anleggsarbeida, og skal innehalde:

- Skildring av gjennomføringa av tiltaka
- Oversikt over uønskte hendingar, merknader og ei skildring av eventuelle avbøtande tiltak som er gjennomførte for å hindra uheldig påverknad på omgjevnadene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.

8 Tilsyn

Verksemda pliktar å la representantar for Statsforvaltaren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med verksemda til ei kvar tid.

---

³ Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018

Indre Hardanger Skogeigarlag

Vår dato:

02.07.2024

Vår ref:

2024/4735

Dykkar dato:

31.05.2024

Dykkar ref:

Saksbehandlar, innvalstelefon

Magne Nesse, 5557 2335

Løyve til undervassprenging og deponering av utsprengde massar i sjø - Kyrkjenes tømmerkai i Ullensvang kommune for Indre Hardanger Skogeigarlag

Statsforvaltaren gir Indre Hardanger Skogeigarlag løyve til undervassprenging/mudring av ca. 335 m³ massar i sjø ved gnr/bnr 251/20 i Ullensvang kommune. Formålet med tiltaket er auka seglingsdjupne ved eksisterande tømmerkai på Kyrkjenes.

Løyvet er gjeve med heimel i forureiningslova § 11 med vilkår etter § 16.

Vi viser til søknad datert 31. mai 2024.

Vedtak om løyve

Statsforvaltaren gjev løyve til undervassprenging/mudring og lokal deponering av utsprengde massar på djupare vatn til Indre Hardanger Skogeigarlag. Løyvet er heimla i forureiningslova § 11. Løyve er gjeve på spesifikke vilkår som er lista opp i eige vedlegg.

Vedtak om gebyr for sakshandsaming

Statsforvaltaren tar gebyr for arbeid med løyve og kontroll etter forureiningslova. På bakgrunn av Statsforvaltarens ressursbruk i saka, tek vi gebyr etter sats 7, 19 500 kroner, for handsaming av søknaden, jf. forureiningsforskrifta §§ 39-3 og 39-4. Faktura vert sendt fra Miljødirektoratet. Sjå forureiningsforskrifta kapittel 39 for å lese meir om sakshandsamingsgebyret.

Om tiltaket

Indre Hardanger Skogeigarlag skal auke seglingsdjupne ved eksisterande tømmerkai på Kyrkjenes gnr./bnr. 251/20 i Ullensvang kommune. Med dagens seglingsdjup er det problematisk for båtar å leggja til kai, og umogleg for dei største båtane å nytta kaien. Det er i tillegg ei tryggleiksutfordring knytt til at berget ligg så grunt at det vert utfordrande for å skip å legge trygt til.

Eksisterande kai er omfatta av reguleringsplan Kyrkjeneset tømmerkai¹.

Figur 1 Oransje polygon markerer omrentleg kvar det skal sprengjast («Utdjupingsområde»). Dumpeområde er angjeve nærmest utdjupingsområdet, og teoretisk areal som kan verta rørt av dumpinga er også illustrert.

Tiltaket omfattar undervassprenging av ca. 335 faste m³ fjell over 260 m² sjøbotn og omplassering av massane på djupare vatn rett utanfor, jf. figur 1. Dei utsprengde massane skal plasserast på sjødjupne ned til - 20 meter rett att med kaia.

Norconsult har risikovurdert tiltaket i søknad datert 31. mai 2024 og føreslår kontrollert sprengning (fordemming, forseinka tenning, m.m.) samt at arbeida vert utført i september for å unngå gytperiode for torsk og utanom skallskifteperioden for hummar. Dette fordi fredningsområde for hummar og lokalt viktig gytfefelt ligg i nærleiken av tiltaksområdet. Det skal tilstrebast å minimera mengd plast som vert nytta. Det skal utførast dagleg visuell inspeksjon i tiltaks- og influensområdet, og eventuelle skyteleidningar som flyt opp skal samlast inn.

Det vert anteke at sjølve boringa er utført i løpet av ein arbeidsdag, medan sprenging og massehandtering truleg vert utført i løpet av ei veke. Sprenging og omplassering av massar skal fortrinnsvis gjennomførast frå land. Dersom dette ikkje er mogleg i heile området, vert det nytta lekter.

Høyring

Søknaden vart sendt på høyring til Bergens sjøfartsmuseum, Ullensvang kommune, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Sør-Norges Fiskarlag. Frist for å gje uttale var 1. juli 2024. Vi fekk følgande høyringsutsegn:

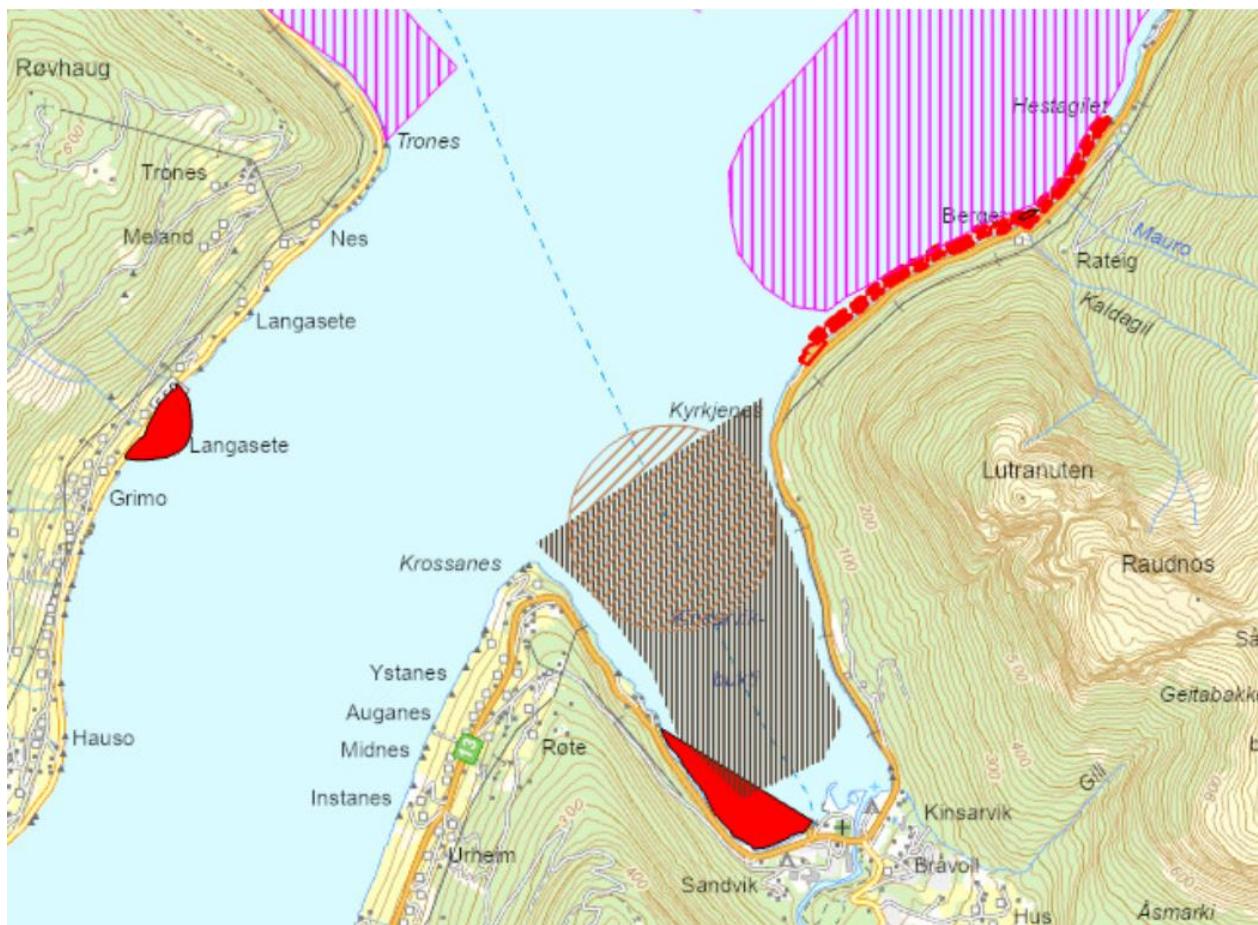
¹ Reguleringsplan Kyrkjeneset tømmerkai – 5. februar 1999 – PlanID 4618_11999001

Fiskeridirektoratet (13. juni 2024)

Attgjeving av uttale:

I sjøområdet utanfor omsøkte tiltak er det registrert fiske etter brisling som går føre seg fra juni – august. Sørvest for tiltaket ligg eit gyteområde og lokalt viktig gytefelt for torsk. I Kinsarvikbukti og ved Langasete og Hestagjela ligg låssetjingsplassar for brisling. Nærmaste er lokalisert rett over 1 km frå tiltaksområdet. Desse plassane er av stor verdi for brislingfiske og vert nytta frå august – november. Sporingsdata, fangstdata og historikk for innmeldt fastståande bruk syner at det har gått føre seg teinefiske etter leppefisk langs strandsona utanfor tiltaksområdet seinast i 2022. I same område er det eit fredingsområde for hummar. Frå 7.mai 2024 til 31.desember 2024 er det forbode å fiske med tener og ruser i dette området, jf. § 2 i forskrift om fredningsområder for hummar. Tiltaksområde er heilt i ytterkanten av fredingsområdet.

Figur 2 Utklipp frå Yggdrasil som syner fiskeriinteresser, hummarfredingsområde og gytefelt/gytemråde.

Vurdering

Det går føre seg brislingfiske i store delar av kommunen, og fiskarar frå heile landet kan delta i dette fisket. Det betyr at brislingfisket vert betrakta som å vere av regional- eller nasjonal verdi. Låssetjingsplassar for brisling er viktig å ha i nærleiken av områda der det fiskast brisling fordi fisken ikkje toler å slepast langt.

Torsken gyt i perioden frå og med månadsskifte januar/februar til og med april, og yngelen sym ned til botn og veks opp i grunne område i nærleiken av gytefeltet i perioden mai til juni. I dette

tidsrommet er yngelen ekstra utsett for ytre påkjenningar, og er spesielt ømfintleg for steinstøv og partiklar frå sprenging og utfylling.

Sprengingsarbeid kan føre til fluktresponses hos fisk på veg til gytefeltet. I tillegg risikerer ein å stresse eller i verste fall sprekke luftblæra til yngel i området. Fisk i lås (med og utan svømmebærer) kan også verte påverka.

Vi kan ikkje sjå at utlegging av sprengsteinmassar som omsøkt vil få konsekvensar for utøving av fiske i området.

Følgjande avbøtande tiltak er føreslått av Norconsult:

- Visuell observasjon av partikkel- og plastspreiing.
- Oppsamling av eventuelle skyteleidningar
- Sprenging med forseinka tenning mellom kvar enkeltlading i salvane
- Fordemming av borehola
- Tilpassing av mengde og type sprengstoff og tal salvar for minst mogleg påverking på marint naturmangfold
- Sprenging i september, utanom gyteperiode for torsk og skalskifteperiode for hummar
- Dialog med lokalt fiskarlag for å sikre at det ikkje er låssatt fisk på tidspunktet for sprenging (vi tipsar om at Norges sildeslagslag har god informasjon om låssetjing)

Fiskeridirektoratet vurderer at tiltaket kan utførast som omsøkt dersom vedtaksmyndigheita sett desse avbøtande tiltaka som vilkår i eit eventuelt løyve"

Bergens Sjøfartsmuseum (5. juni 2024)

Museet kjenner ikkje til kulturminne ved Kyrkjenes i Ullensvang kommune som kan bli direkte råka av det omsøkte tiltaket. Museet har derfor ingen merknader til det planlagde tiltaket, men gjer merksam på den generelle plikten etter kulturminnelova (Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne) om stans i arbeid og varsling til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne.

Ullensvang kommune (21. juni 2024)

Attgjeving av uttale:

"Tømmerkaia er omfatta av eksisterande reguleringsplan for Kyrkjeneset tømmerkai, planID 12311999001. Tømmerkaia er regulert til føremålet "industri".

Området tiltaket vert søkt om ligg utanfor reguleringsplanen, arealet her er regulert i Ullensvang Herad sin kystsoneplan planID 12312008001 til Almenn fleirbruk (ferdsel, fiske-, natur- og friluftsområde).

Tiltaket fell under føremålet ferdsle, tiltaket vil auka tilgjengelegheta for ferdsle for større båtar som skal leggja til kai ved Kyrkjeneset.

Avdeling for plan vurderer tiltaket er i tråd med planføremålet"

Mattilsynet (1. juli 2024)

Attgjeving av uttale:

Uttala gjeld kva for effekt planlagt utfylling vil kunne ha på akvakultur i området og på anna akvakulturrelatert verksemd. Området for utfylling ligg langsmed land der Kinsarvikbukti møter Sørfjorden. Det er akvakulturanlegg i fjordområdet.

Akvakulturanlegg i området:

Det er langt til dei nærmaste akvakulturanlegga. Lokalitet 10335 Tyssedal ligg meir enn 30 km sørover inn i Sørfjorden og har produksjon av fjellaure på land utan inntak av sjøvatn. Lenger vest i Hardangerfjorden ligg settefiskanlegget 12172 Bjølvefossen om lag 18 km unna, og sjølokaliteten 30717 Tveitnes om lag 19 km unna. Lokalitet 18496 Kaland som ligg 8,5 km unna er eit skjelanlegg og ikkje i drift etter vår erfaring.

Mattilsynet si vurdering:

Det går fram av søknaden at det dreier seg om sprenging under vatn og utfylling av steinmassar i sjø. Utfylling skal skje frå land og eventuelt frå lekter. Det er lagt ved søknad med beskriving av tiltak, metode, lokale tilhøve og avbøtande tiltak frå Norconsult. Det er planlagt avbøtande tiltak som kontrollert sprenging for å skåne marint liv mest mogleg. Bruk av siltgardin vurderast som lite eigna grunna undervassterrenget og djupna, og det skal derfor gjennomførast visuell overvaking av eventuell partikkel -og plastspreiing i vatnet.

Den store avstanden til akvakulturanlegg som det er vist til over tilseier at tiltaket truleg vil ha liten påverknad på desse. Det er likevel viktig å påpeike at tiltakshavar har eit ansvar også i forhold til viltlevande laksefisk i tillegg til anna marint liv, og Mattilsynet ventar at dei avbøtande tiltaka som er føreslått vil ha tilstrekkeleg effekt"

Rettsleg grunngjeving for løyve

Forureiningslova

Etter forureiningslova § 7 må ingen sette i verk noko som kan medføre forureining utan at det er lovleg etter unntaksreglane i § 8 eller tiltaket har løyve etter § 11.

Arbeid i sjø frå land er mellombels anleggsarbeid og er som hovudregel lovleg utan løyve, jf. forureiningslova § 8 første ledd nr. 3, når forureininga frå anleggsarbeidet er "vanleg".

Undervassprenging som kan påverke fiskeinteresser er ikkje vanleg forureining og tiltaket må ha løyve. Statsforvaltaren finn at anleggsarbeida i sjø i dette tiltaket krev løyve etter lovas § 11, med vilkår for utføring etter § 16.

Statsforvaltaren legg til grunn anbefalingar i Miljødirektoratets rettleiar M-350/2015 "Handtering av sediment" i vår vurdering av saka.

Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i naturmangfaldslova §§ 4 og 5 ligg til grunn for Statsforvaltarens myndigheitsutøving. Videre skal prinsippa i §§ 8 til 12 om blant anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningslinjer når Statsforvaltaren tek avgjerder som rører ved naturmangfald.

Vassforskrifta

Søknader om løyve til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderast etter vassforskrifta. Vassforskrifta inneholder forpliktande miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vassførekomstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innan 2027 med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10.

Avgrensing mot plan- og bygningslova

Statsforvaltaren kan ikke gje løyve etter forureiningslova § 11 dersom dette er i strid med endelige planer etter plan- og bygningslova. Ullensvang kommune bekreftar i si uttale at tiltaket er i samsvar med gjeldande plan.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvaltaren vurderer at søknaden med tilhøyrande dokumentasjon er i samsvar med forureiningsforskrifta § 36-2 sine krav til innhold i søknader om løyve etter forureiningsforskrifta.

Grunngjeving for valde vilkår og krav

Undervassprenging medfører impulsstøy med høg energi som kan gje fysiske skader og stressreaksjonar hos fisk og skaldyr. Sprenging kan bl.a. utløse fluktrespons hos fisk på opptil fleire kilometer avstand og vil påverke vandringsmønster for torsk på veg til gytefeltet som ligg ca. 400 meter søraust for tiltaket. Det ligg og nokre låssettingsplassar ca. 1 km vest og ca. 2 km søraust for tiltaket og tiltaket ligg i den austlege yttergrense av det ca. 2 km lange fredingsområdet for hummar.

Basert på innspel frå både Mattilsynet, Fiskeridirektoratet og vår eiga vurdering legg vi til grunn at fare for forureining og negativ påverknad vert redusert til akseptabelt nivå ved å utføre tiltaka i sjø med dei avbøtande tiltaka som er omsøkt. Tiltaket er lite, maks ei vekes arbeidstid. Når arbeida vert lagt til september er det utanom gyteperiode for torsk og utanom skallskifteperioden for hummar. I tillegg skal det sjekkast med lokalt fiskarlag/Noregs sildesalgslag at det ikkje står fisk i dei nærliggande låssettingsplassane når undervassarbeida skal utførast.

Statsforvaltaren meiner at faren for forureining og negativ påverknad er akseptabel med dei avbøtande tiltaka som er føreslått i søknad av 31. mai 2024. Dei omsøkte tiltaka er teken inn som vilkår i løyvet, samt dei vanlege vilkåra i slike løyver.

Vurderingar etter naturmangfaldlova og vassforskrifta

I samband med utarbeidning av søknad om løyve etter forureiningslova er det henta inn informasjon om moglege forureiningskjelder i området og det er henta inn informasjon om viktige natur- og fiskeriinteresser i området frå databasar via Kystinfo.no.

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfaldlova § 8. Sidan vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillande, vil ikkje føre-var-prinsippet (NML § 9) kome til anvending.

Vi har teke omsyn til økosystemet og den samla belastninga (NML § 10) gjennom vurderingar som ligg til grunn for krava som er sett i vilkåra i løyvet. NML § 11 påpeiker at det er tiltakshavar som skal bære kostnadene til avbøtande tiltak. Dersom det er naudsynt med driftsstans på anlegget for å unngå uakseptabel grad av forureining som følgje av anleggsverksemda, vil denne meirkostnaden også rekna som i samsvar med NML § 11. Vi krev også at det skal nyttast dei beste mogleg tekniske

løysingane som ut frå ei kost/nytte-vurdering gjev best mogleg resultat for miljøet, jf. NML § 12. Elles viser vi til våre vurderinger og grunngjevingar ovanfor under punktet kalla *Grunngjeving for valde vilkår og krav*.

Miljømålet i vassforskrifta er at alle vassførekomstar skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ein forverring av ein vassførekomst kan ikkje tillatast dem mindre det er mogelegheit til å gje unntak, jf. vassforskrifta § 12.

I denne saken legg Statsforvaltaren til grunn at tiltaket vil gje ein midlertidig påverknad og at tilstanden i recipienten vil bli gjenopprettet når arbeidet stansar. Vi ser det derfor ikkje som sannsynleg at tiltaket vil kunne føre til at miljømåla ikkje vert nådde, eller at tilstanden til vassførekomsten blir forverra. Krava i vassforskrifta er difor ikkje til hinder for å gje løyve etter forureiningslova.

Endring og omgjering

Vi vil påpeke at all forureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Sjølv om utsleppa er innanfor dei fastsette grensene, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt som mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjeld utslepp av komponentar det ikkje er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Verksemda er pliktig til å unngå unødvendig forureining, jf. forureiningslova § 7. Viser det seg at forureiningsforholda endrar seg, kan Statsforvaltaren med heimel i forureiningslova § 18 endre vilkåra i løyvet og setje nye vilkår, og om nødvendig trekkje løyvet tilbake. Endringar skal vere basert på skriftleg sakshandsaming og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein endringssøknad må difor sendast i god tid før ei eventuell endring kan gjennomførast.

At vi har gitt løyve til forureining fritar ikkje erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forureininga har ført til, jf. forureiningslova § 56. I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å overhalde forureiningslova og produktkontrollova med tilhøyrande forskrifter. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda viser vi til heimesida til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brot på løyvet er straffbart etter forureiningslova §§ 78 og 79.

Brot på krav som følgjer direkte av forureiningslova og produktkontollova med tilhøyrande forskrifter er òg straffbart.

Rett til å klage

Partane involvert i saka og andre med særleg interesse kan klage innan tre veker frå verksemda har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova § 28. I ein eventuell klage skal det gå klart fram kva klagen gjeld, og kva endringar ein ønskjer. Klagen bør vere grunngjeven og skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding, eller på eige initiativ, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjord. Ei slik avgjerd kan det ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebrysats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ein eventuell klage skal vere grunngitt, og han må sendast til Statsforvaltaren i Vestland innan tre veker. Ein eventuell klage

fører ikke automatisk til at vedtaket blir utsett. Verksemda må difor betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskotsbeløpet verte refundert.

Med helsing

Gunn Helen Henne
senioringeniør

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Løyvets vilkår

Kopi til:

Norconsult
Sør-Norges Fiskarlag
Bergens Sjøfartsmuseum
Ullensvang kommune
Mattilsynet
Fiskeridirektoratet

	Opheims gt. 31	5750	ODDA
	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN